

P6_TA(2005)0448

Euroregioonid

Euroopa Parlamendi resolutsioon "Euroregioonide" rolli kohta regionaalpoliitika arengus (2004/2257(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 87 lõiget 3;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 158;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut, milles kehtestatakse üldsätted Euroopa naabruse ja partnerluse instrumendi loomiseks (KOM(2004)0628);
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut Euroopa Regionaalarengu Fondi kohta (KOM(2004)0495);
 - võttes arvesse nõukogu määruse ettepanekut, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta (KOM(2004)0492);
 - võttes arvesse nõukogu määruse ettepanekut, millega asutatakse Ühtekuuluvusfond (KOM(2004)0494);
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepanekut Euroopa piiriülese koostöö rühmituse (EPKR) asutamise kohta (KOM(2004)0496);
 - võttes arvesse territoriaalsete kogukondade või Euroopa Nõukogu asutuste vahelise piiriülese koostöö Euroopa raamkonventsiooni (Madrid, 21. mai 1980) ja selle lisaprotokolle ning Euroopa Nõukogu Euroopa kohalike omavalitsuste hartat (Strasbourg, 15. oktoober 1985);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse regionaalarengu komisjoni raportit (A6-0311/2005),
- A. arvestades, et 1. mail 2004. aastal toimunud Euroopa Liidu laienemine 25 liikmesriigini on suurendanud ebavõrdsust Euroopa regioonide vahel ning järgmised laienemised võivad ebavõrdsust veelgi suurendada ja et laienemine on märgatavalt suurendanud kaasatud piirialade arvu, tuleks märkida, et euroregioonid on teinud otsustava panuse piiride ületamiseks Euroopas, luues heanaaberlikke suhteid, ühendades inimesi mõlemal pool piire ja lõhkudes eelarvamusi, eelkõige riigipiire ületava kohaliku ja regionaalse koostöö raames;
- B. arvestades, et regionaalseid ebavõrdsusi tuleb laienenud liidus vähendada ning need lahendada tõhusa ühtekuuluvuspoliitika abil, mille eesmärk on harmooniline areng ELis;

- C. arvestades, et tõhusa ühtekuuluvuspoliitika ja Euroopa integratsiooni hulka kuulub piiriülese koostöö säästva arengu tagamine ja lõplik ülesaamine raskustest, mis on siiaamaani esinenud selliste ühisprojektide rahastamisel, mis toovad kasu kohalikele asutustele ja regioonidele mõlemal pool piiri;~
- D. arvestades, et euroregioonid ja sarnased struktuurid on piiriülese koostöö olulised instrumendid, mida tuleb siiski veel edasi arendada ja parandada, ning et neil peaks olema kindel õiguslik staatus;
- E. arvestades, et euroregioonide lõppeesmärk on edendada piiriülest koostööd piirialade, kohalike üksuste, regionaalsete asutuste, sotsiaalpartnerite ja kõikide teiste osaliste vahel, mis ei pruugi olla ELi liikmesriigid, sellistes valdkondades nagu kultuur, haridus, turism, majandusküsimused ning muud igapäevaelu puudutavad küsimused;
- F. arvestades, et Euroopa Piirialade Assotsiatsioon on esitanud mitmeid aruandeid piiriülese koostöö olukorra kohta Euroopas ja on teostanud uuringuid piiriülese õigusliku vahendi kohta, mis käsitleb komisjoni ja regioonide komitee detsentraliseeritud koostööd,
1. leiab, et piiriülene koostöö on Euroopa ühtekuuluvuse ja integratsiooni seisukohalt olulise tähtsusega ning seda tuleb seetõttu laialdaselt toetada;
 2. kutsub liikmesriike üles edendama euroregioonide kasutamist piiriülese koostöö ühe vahendina;
 3. märgib, et euroregioon või sarnane struktuur täidab olulisi piiriüleseid ülesandeid, näiteks:
 - info- ja teeninduspunkt kodanikele, institutsioonidele, regionaalsetele ja kohalikele asutustele;
 - ühiste väärtuste, eesmärkide ja strateegiate keskus;
 - piiriüleste probleemide lahendamise liikumapanev jõud;
 - esindaja kõigi piiriüleste küsimuste puhul;
 4. märgib, et euroregioonid on kõigi piiriüleste suhete, kontaktide, teabevahetuste, rakenduskavade ja projektide ümarlauaks ning et need vajavad oma ülesannete täitmiseks kindlat õiguslikku staatust;
 5. rõhutab, et piiriülene koostöö annab sobiva võimaluse lahendada igapäevaseid probleeme kummalgi pool piiri, eelkõige majanduse, sotsiaalküsimuste, kultuuri ja keskkonna vallas;
 6. rõhutab, et piiriülene koostöö annab märkimisväärse panuse Lissaboni strateegia rakendamisse:
 - ühise innovatsiooni ja teadusuuringute kaudu;

- uurimis- ja arendustegevuse piiriüleste võrkude kaudu;
 - parimate tavade ja kogemuste vahetuse kaudu;
7. märgib, et euroregioonid tugevdavad kohalike parimate tavade vahetusprojektide kaudu lähedasi suhteid; peab seepärast äärmiselt oluliseks, et praegu jõus olevas komisjoni teatises INTERREG III¹ sätestatud abi mikroprojektide vorm säilitataks struktuurifondide raames;
 8. võtab arvesse Euroopa piiriülese koostöö rühmituse (EPKR) osas käimas olevat õigusloome alast tööd, mille eesmärk on lihtsustada piiriülese koostöö vahendeid (soodustades nende tegevust, ratsionaliseerides menetlusi ja vähendades tegevuskulusid), pannes sellega aluse euroregioonide arengule;
 9. rõhutab vajadust pidada esmatähtsaks uute ja vanade liikmesriikide regioonide vaheliste erinevuste kõrvaldamist;
 10. rõhutab vajadust laiendada euroregioonide ja sarnaste struktuuride mõistet, ehkki neil ei pruugi olla vajalikku õiguslikku pädevust koostöö mitmete suundade hõlmamiseks; ühiste huvide võimalikud valdkonnad võiksid olla seotud kultuuri, hariduse, turismi ja majandusküsimuste edendamise ja vajadusel organiseeritud kuritegevuse, uimastikaubanduse ja pettustega võitlemine partnerluses asjaomaste riiklike institutsioonidega;
 11. juhib tähelepanu vajadusele integreerida ühiste piiridega riikides kavandatud projektid;
 12. tervitab komisjoni jõupingutusi piiriülese koostöö vahendite lihtsustamisel;
 13. kutsub üles andma euroregioonidele ja sarnastele struktuuridele, nagu esitatud EPKRi õiguslikus raamistikus, võimaluse välja töötada, rakendada ja hallata piiriüleseid programme ELis ning Euroopa naabruse ja partnerluse instrumendiga ning ühinemisele abi rahastamisvahendiga (IPA) kooskõlas olevaid programme alates 2007. aastast partnerluses riiklike institutsioonidega;
 14. rõhutab piiriülese koostöö ja euroregioonide tähtsust looduslikult ebasoodsate tingimustega liikmesriikide, sealhulgas väikeste saareriikide jaoks;
 15. rõhutab vajadust toetada piirilest koostööd ja euroregioonide asutamist, kaasa arvatud regioonid Lähis-Ida tundlikes piirkondades, püüdluses edendada sõbralikke suhteid, stabiilsust, julgeolekut ja majandushuve vastastikuse austuse ja kasuga;
 16. juhib tähelepanu oma 6. juulil 2005 vastu võetud resolutsiooni, mis käsitleb nõukogu määruse ettepanekut Ühtekuuluvusfondi loomise kohta² lõike 1 punktile xxvii ning kutsub komisjoni üles nägema ette samalaadse preemiade süsteemi "ühenduse

¹ Komisjoni 2. septembri 2004. aasta teatis liikmesriikidele, mis määrab juhendid ühenduse Euroopa territooriumi harmoonilise ja tasakaalustatud arengu julgustamiseks kavandatud üleeuroopalise koostöö algatuseks INTERREG III (ELT C 226, 10.9.2004, lk 2).

² Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2005)0278.

kvaliteedi- ja tõhususreservi” vormis, mille konkreetne eesmärk on edendada piiriülese mõjuga või euroregioonides olemasoleva infrastruktuuriga potentsiaalselt kokkusobivaid meetmeid;

17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.